

Társasági adó

Módosuló és új fogalmak

○ **Ingtatlannal rendelkező társaság:**

Az ingatlannal rendelkező társaság fogalma a külföldi által birtokolt részesedésen elért nyereség adóztatásához szükséges. Az új fogalom szerint ilyen társaságnak az az elismert tőzsdére be nem vezetett adózó, illetve az adózó belföldön fekvő ingatlannal rendelkező kapcsolt vállalkozása minősül, amely adóévi beszámolójában kimutatott eszközökön belül a **belföldön fekvő ingatlanok értéke több mint 75%**, és amelynek olyan külföldi illetőségű tagja van (volt) az adóévben, amely illetősége szerinti állammal Magyarországnak nincs kettős adózás elkerüléséről szóló egyezménye, vagy az egyezmény lehetővé teszi az árfolyamnyereség Magyarországon történő adóztatását. Az illetőséget nyilatkozat alapján lehet figyelembe venni. Az ingatlanok értékének arányát az eszközök piaci értéke alapján kell számítani. Ehhez minden adóévben értékelni kell az eszközöket a beszámoló adatai alapján. Abban az esetben, ha az adózónak belföldi ingatlannal rendelkező kapcsolt vállalkozásai is vannak, akkor együttes adataik alapján kell vizsgálni, nem minősülnek-e ilyen vállalkozásnak. Az adatokról a kapcsolt vállalkozások kölcsönösen tájékoztatják egymást az adóbevallás esedékességétől számított **60 napon belül**. Ha a kapcsolt vállalkozások adatait is figyelembe véve a vállalatcsoport ingatlannal rendelkezőnek minősül, akkor valamennyi tagja önállóan is annak számít. A soron következő beszámoló elfogadásig az előző évi adatok alapján kell a társaság e minőségét meghatározni.

○ **Külföldi adóalanyok:**

A jogszabály újrafogalmazza a külföldi adóalanyok meghatározását. E szerint a külföldi vállalkozó mellett adóalany lesz a külföldi szervezet és az ingatlannal rendelkező társaság külföldi tagja is. Külföldi szervezetnek a külföldi személy (törvény 4. § 27. pont) és a belföldi jogszabály alapján létrejött, de az üzletvezetése helye alapján külföldi illetőséggel rendelkező személy tekintendő akkor, ha

- a külföldi székhelye, illetősége szerinti állammal Magyarország nem kötött egyezményt a kettős adóztatás elkerülésére a jövedelem- és vagyonadók területén; és

- magánszemélynek nem minősülő belföldi személy kamatot, jogdíjat vagy szolgáltatásnyújtás esetén ellenértéket (szolgáltatási díjat) fizet, juttat számára.

Ingtatlannal rendelkező társaság tagja ugyancsak a külföldi személy és az üzletvezetése helye alapján külföldi illetőségűnek minősülő nem magánszemély, ha olyan társaságban rendelkezik részesedéssel, amely társaság belföldön lévő ingatlannal rendelkezik, és eme részesedésének elidegenítése vagy kivonása révén szerez jövedelmet. Adóalanyiság az ingatlannal rendelkező társaságban lévő részesedés elidegenítése miatt keletkezik, mégpedig az elidegenítés napjával. Ez azt jelenti, hogy csak akkor kell a külföldi illetőségűnek adóalanyként bejelentkezni, ha ez a tény bekövetkezik.

○ **Bejelentett részesedés:**

A törvény módosítja a bejelentett részesedés fogalmát. A jövőben, ha az adózó egy vállalkozásban 30%-os mértékű bejelentett részesedéssel rendelkezik, minden **további**

részesedését - annak **nagyságától függetlenül** - bejelentheti változatlanul 30 napon belül. A határidő elmulasztása továbbra is jogvesztő.

A 30%-ot meghaladóan szerzett részesedés bejelentésének feltétele, hogy az adózó a legalább 30%-os részesedését bejelentette az adóhatóságához.

○ **Elismert tőzsde:**

Az ingatlannal rendelkező társaság fogalmának meghatározásához kapcsolódik az elismert tőzsde fogalma, amely azonos *a befektetési vállalkozásokról és az árutőzsdei szolgáltatókról, valamint az általuk végezhető tevékenységekről szóló 2007. évi CXXXVIII. törvény 4. §-ának 18. pontjában* megfogalmazottakkal. E szerint elismert tőzsde a hatáskörrel rendelkező felügyeleti hatóság által elismert tőzsde, amely:

a) rendszeresen működik;

b) működését, a kereskedési rendszerhez való hozzáférést, a tőzsdei bevezetést és a szerződéskötés feltételeit a székhelye szerinti állam hatáskörrel rendelkező felügyeleti hatósága által meghatározott vagy elfogadott előírások szabályozzák;

c) olyan elszámolási rendszerrel rendelkeznek, amely szerint a határidős ügyletekre napi letételehelyezési követelmény vonatkozik, és ez a székhely szerinti állam hatáskörrel rendelkező felügyeleti hatóságának értékelése szerint megfelelő biztonságot nyújt.

○ **Ellenőrzött külföldi társaság:**

A törvény módosítja az ellenőrzött külföldi társaság fogalmát. Az a külföldi személy, illetve az üzletvezetés helye alapján külföldi illetőségű, magánszemélynek nem minősülő személy tartozik ide, amelyben a külföldi társaság adóéve napjainak többségében a személyi jövedelemadóról szóló törvény szerint belföldi illetőségű tényleges tulajdonos van, és:

- a külföldi társaság által az adóévre fizetett (fizetendő) társasági adónak megfelelő, adó-visszatérítéssel csökkentett adó és az adóalap [csoportos adóalanyiság esetén a csoportszinten fizetett (fizetendő) adó és az adóalap] százalékban kifejezett hányadosa nem éri el a hazai adómérték kétharmadát (12,67%); vagy

- a külföldi társaság negatív adóalap miatt nem fizet társasági adónak megfelelő adót, bár eredménye pozitív vagy nulla; vagy

- negatív eredmény és adóalap esetén a külföldi állam által jogszabályban előírt társasági adónak megfelelő adó nem éri el a magyar adómérték kétharmadát.

Nem kell e rendelkezést alkalmazni, ha a külföldi társaság székhelye, illetősége az EU vagy az OECD tagállamában, továbbá olyan államban van, amellyel a Magyar Köztársaságnak hatályos egyezménye van a kettős adóztatás elkerülésére, és amely államban valódi gazdasági jelenléttel bír.

Valódi gazdasági jelenlétnek minősül a külföldi társaság és az adott államban lévő kapcsolt vállalkozásai által együttesen saját eszközzel és munkaviszonyban foglalkoztatott munkavállalókkal végzett termelő, feldolgozó, mezőgazdasági, szolgáltató, befektetői,

valamint kereskedelmi tevékenység, ha az ebből származó bevételük eléri az összes bevételük legalább 50%-át. A valódi gazdasági jelenlétet az adózó köteles bizonyítani.

○ **Behajthatatlan követelés:**

A számviteli törvény által meghatározottak mellett ilyennek tekintendő azon követelésnek a **20%-a** is, amelyet a fizetési határidőt követő 365 napon belül nem egyenlített ki, de még nem évült el, illetve érvényesíthető a bíróság előtt.

Megszűnő adóalap-csökkentő tételek

A beruházáshoz, a foglalkoztatáshoz, a kapott jogdíjhoz, a kamathoz, valamint a kutatás-fejlesztéshez kapcsolódó, és a holdingközpontok létrejöttét segítő kedvezmények kivételével az adóalap-kedvezmények megszűnnek. Megszűnő tételek a következők:

- szabályozott piacon kötött ügylet nyeresége alapján történő adóalap-csökkentés;
- üvegházhatású gázok kibocsátási egységének elidegenítésékor elért nyereség alapján történő adóalap-csökkentés;
- szabadalom, mintaoltalom költsége alapján kis- és középvállalkozásoknál érvényesíthető kedvezmény;
- kis- és középvállalkozásokba történő befektetésen realizált árfolyamnyereség levonhatósága;
- képzőművészeti alkotás beszerzéséhez kapcsolódó kedvezmény;
- helyi iparüzési adó adóalap-csökkentésként történő érvényesítése;
- adott/kapott támogatás;
- kapcsolt vállalkozástól kapott/adott kamat alapján történő módosítások.

Megmaradó korrekciós tételek:

➤ **Beruházáshoz, innovációhoz és holding tevékenység ösztönzéséhez kapcsolódó kedvezmények:**

- fejlesztési tartalék-képzés kedvezménye;
- számviteli elszámolástól eltérő értékcsökkenési leirási szabályok, köztük valamennyi gyorsított értékcsökkenés;
- kis- és középvállalkozások beruházási adóalap-kedvezménye;
- bejelentett részesedéshez kapcsolódó korrekciós tételek;
- K+F közvetlen költség alapján érvényesíthető kedvezmények;
- kapott jogdíj felének adóalapból történő levonhatósága.

➤ **Foglalkoztatáshoz kapcsolódó kedvezmények:**

- az iskolai rendszerű szakképzéshez kapcsolódó gyakorlati képzést ösztönző kedvezmény;
- munkanélküli foglalkoztatása alapján érvényesíthető kedvezmény;
- legalább 50%-ban megváltozott munkaképességű munkavállaló foglalkoztatása alapján érvényesíthető kedvezmény;
- mikro vállalkozások létszámnövelési kedvezménye.

➤ **Számviteli elszámolás és az adózás eltérése által indokolt adóalap eltérítés:**

- kapott osztalék levonhatósága;
- kivezetett részesedésre jutó bevétel miatti csökkentő tétel;
- visszavásárolt részesedés bevonása alapján érvényesíthető levonás;
- társasháztól kapott, személyi jövedelemadóval adózott bevétel miatti csökkentés;
- átszámítási különbözet miatti korrekciók, ha változik a könyvelés pénzneme;
- céltartalék-képzés és felhasználás korrekciói;
- követelések értékvesztése/visszaírása miatti korrekciók;
- nem realizált árfolyam-különbözethez tartozó korrekciók;
- ellenőrzési, önellenőrzési megállapításhoz kapcsolódó korrekciók.

➤ **Nemzetközi (közösségi) adózási előírások érvényesítése:**

- szokásos piaci ár miatti korrekciók;
- kedvezményezett átalakulás, kedvezményezett eszközátruházás és kedvezményezett részesedéscsere miatti korrekciók;
- alultőkésítés miatti növelő tétel;
- elhatárolt veszteség levonhatósága.

➤ **Egyéb:**

- adomány miatti kedvezmény;
- bírság, adózási jogkövetkezményekkel kapcsolatos korrekciók;
- hitelezési veszteség miatti növelő tétel;
- vállalkozási tevékenység érdekében el nem ismert/elismert költségek példálózó felsorolása;
- nonprofit szervezetek (például alapítvány, társadalmi szervezet, egyház, közhasznú jogállású nonprofit gazdasági társaság) speciális korrekciós tételei, (például a nonprofit gazdasági társaság által tagnak adott vagyon az adómentes saját tőke terhére), másrészt adóalapot csökkentő tételek (például közhasznú jogállású alapítványnál a vállalkozási tevékenység nyereségének 20%-a, egyháznál az adózás előtti nyereségnek az a része, amely az adóévben és az azt követő adóévben a cél szerinti tevékenység bevételeit meghaladó költségével egyezik meg).

A jogszabály módosítja a közhasznú, közcélú **támogatásokhoz** kapcsolódó korrekciós tételeket. Azon előírást figyelembe véve, amely szerint nem kell növelni az adózás előtti eredményt az adott támogatással, ellenérték nélkül átadott eszköz, ellenérték nélkül nyújtott szolgáltatás értékével, az adózás előtti eredménycsökkentés csak a kiemelkedően közhasznú szervezet részére adott támogatáshoz, illetve a tartós adományozási szerződés alapján nyújtott támogatáshoz kapcsolódik. Ezek mértéke azonos a korábbiakkal, azaz **kiemelkedően közhasznú** szervezet részére adott támogatásnál a támogatás **50%-a**, **tartós adományozási szerződés alapján** nyújtott támogatásnál a támogatás **20%-a**, amelyek egyik esetben sem haladhatják meg a támogatást nyújtó adózó adózás előtti nyereségét (megszűnt a nyereség 20%-os összegének megfelelő korlát).

Az adomány fogalmának hatályon kívül helyezése miatt itt fogalmazza meg a törvény, hogy a támogatás alapján az adózás előtti eredmény csökkentésének feltétele, hogy az adózó rendelkezzen a közhasznú szervezet, a kiemelkedően közhasznú szervezet által az adóalap megállapítása céljából kiállított **igazolással**, amely tartalmazza a kiállító és az adózó

megnevezését, székhelyét, adószámát, a támogatás, juttatás összegét, célját, továbbá közhasznú szervezet, kiemelkedően közhasznú szervezet esetében a közhasznúsági fokozatot.

Átmeneti rendelkezések

A jogalkotó az adózás előtti eredményt növelő és csökkentő tételek változásához átmeneti előírásokat fogalmaz meg, annak érdekében, hogy az adózókat a változás előtt meghozott döntések miatt ne érje hátrány. Ennek alapján az adózó:

- a 2009. december 31-éig beszerzett **kortárs képző- és iparművészeti alkotás** beszerzési értékét évi 20%-os mértékkel változatlanul levonhatja azt adóalapból, ha a beszerzés adóévében e rendelkezést alkalmazta;
- a 2009. december 31-éig **elengedett kötelezettség, átvállalt tartozás** miatt (az időbeli elhatárolás következtében) az adóévben elszámolt bevételre, illetve a kapott támogatás, juttatás miatt az adóévben elszámolt bevételre a 2009. december 31-én hatályos rendelkezéseket alkalmazhatja, utoljára azon adóévi adóalap utáni adó megállapításánál, amelynek utolsó napja 2012. évben van;
- a 2008. december 31-én még jogszerűen fel nem használt **fejlesztési tartaléknak** megfelelő beruházásra (a lekötött tartalék feloldására) rendelkezésre álló időtartam **hat adóévre** változik. Ez azt is jelenti, hogy a jogkövetkezmények sem lépnek be a lekötés adóévet követő negyedik adóévben, ha addig a beruházás nem történik meg;
- a **fejlesztési adókedvezmény** feltételeként előírt létszám vagy bérköltség növelést az adózónak az adókedvezmény első igénybe vételének adóévet követő harmadik adóévben (az eddigi első adóév helyett) és az azt követő három adóévben kell teljesítenie, ha az adózó a 2008. adóévi adóból érvényesített először adókedvezményt, és a választott feltételnek megfelelően a létszámot, illetve a bérköltséget a beruházás megkezdését megelőző adóév, illetve a 2008. adóév adatai közül a magasabb értékhez képest közben nem csökkenti.

Új adóalap csökkentő tétel

A törvény tartalmaz egy új adóalap csökkentő tételt, amely lehetővé teszi - a költségek eredmény terhére történő elszámolása mellett - a **műemlék**, illetve a **helyi egyedi védelem alatt álló épület**, építmény értékét növelő **felújítási költségnek** az adózás előtti eredményből történő levonását a műemléket, illetve a helyi egyedi védelem alatt álló épületet, építményt tárgyi eszközként nyilvántartó adózónál.

Reprezentáció, üzleti ajándék

Az eddigiektől eltérően a társasági adó viszonylatában nem minősül a vállalkozási tevékenység érdekében felmerült költségnek (**adóalapot képez**) a reprezentáció és az üzleti ajándék a személyi jövedelemadóban az adómentes juttatások átalakításával összefüggésben. Ugyanakkor a személyi jövedelemadóban ezek a juttatások adómentesek lesznek.

Képzés költsége

Vállalkozási tevékenység érdekében felmerült, **elismert költségnek** minősül a továbbiakban a kifizető által viselt képzés költsége - ideértve az azzal összefüggő, törvényen alapuló, az államháztartás valamely alrendszere számára történő kötelező befizetést is -, függetlenül attól, hogy a képzés iskolai rendszerű-e vagy sem. További enyhítést jelent, hogy **nem feltétel** a

jövőben az sem, hogy a képzés a munkakör betöltéséhez, illetve a kifizető tevékenységéhez szükséges ismeretek megszerzését célozza.

Társasági adó mértéke

A társasági adó általános mértéke a pozitív adóalap **19%-ára** emelkedik a mostani 16%-ról, a 4%-os különadó megszűnése mellett.

Továbbra is megmarad az 50 millió forint adóalapig meghatározott feltételek teljesülése esetén érvényesíthető 10%-os adókulcs.

A külföldi szervezet jövedelme után az adó mértéke **30%** lesz.

Fejlesztési adókedvezmény

A kis- és középvállalkozások számára a korábbinál kedvezőbb feltételekkel válik lehetővé a fejlesztési adókedvezmény igénylése. A feltétel jelenértéken legalább **500 millió forint** beruházás üzembe helyezése, a feltételek szerinti működtetése (új létesítmény, vagy meglévő bővítése, vagy a termelési/szolgáltatási folyamat alapvető megváltoztatása), és az adókedvezmény első igénybevételének adóévét követő négy adóévben:

- a foglalkoztatottak átlagos állományi létszámának kisvállalkozásnál legalább **20 fővel**, középvállalkozásnál legalább **50 fővel** történő növelése a beruházás megkezdését megelőző adóévben foglalkoztatottak átlagos állományi létszámához mérve; vagy
- az elszámolt, évesített bérköltségnek kisvállalkozásnál legalább az adóév első napján érvényes minimálbér adóévre számított összegének **ötvenszeresével**, középvállalkozásnál **százszorosával** történő növelése a beruházás megkezdését megelőző adóév évesített bérköltségéhez viszonyítva.

Az ingatlannal rendelkező társaság adókötelezettsége

Az ingatlannal rendelkező társaság tagjának adóalapja a részesedés elidegenítésekor, illetve a társaság jegyzett tőkéjének leszállításakor az ellenértéknek a részesedés szerzési értékével és a szerzéshez vagy a tartáshoz kapcsolódó, igazolt kiadásokkal csökkentett pozitív összege (nyereség). Az adó mértéke 19%.

E rendelkezések alkalmazásában **elidegenítésnek minősül** az értékesítés, a nem pénzbeli hozzájárulásként történő juttatás, valamint a térítés nélküli átadás.

A nyereség adóztatása akkor válik lehetségessé, ha nincs egyezmény a részesedéssel rendelkező illetősége szerinti állammal, illetve, ha az egyezmény az adóztatást lehetővé teszi. Nem alkalmazható viszont olyan egyezményes államban illetőséggel bíró esetében, amely állammal kötött egyezmény nem tartalmazza a fenti lehetőséget.

A törvény részletes szabályokat tartalmaz arra, hogy milyen árfolyamon kell az adóalapot forintra számítani.

Az adóbevallásról és a befizetésről, az adózás rendjéről szóló törvény rendelkezik, amely szerint e kötelezettségek esedékessége az elidegenítés évét **követő év november 20-a**.